

REGULAMIN KONKURSU DOTACJI

HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej „MFIPR”) zaprasza do udziału w konkursie dotacji (zwanym dalej „Konkursem”) pt. „HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców”, dotyczącym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego (zwanymi dalej „JST”) w procesie opracowywania i wdrażania inteligentnych i innowacyjnych rozwiązań w miastach jako szansy na rozwój społeczno - gospodarczy, w szczególności stymulowania przedsiębiorczości oraz aktywnego włączania obywateli w kreowanie zmian w miastach.

I. Podstawy prawne Konkursu

Dotacje na realizację projektów realizowanych w ramach Konkursu udzielane będą na podstawie art. 3a ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295) oraz art. 150 w związku z art. 127 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.).

Źródłem finansowania dotacji jest Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020¹.

II. Przedmiot Konkursu

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie do wdrożenia w miastach inteligentnych i pilotażowych rozwiązań technologicznych, a także innowacji społecznych, które posłużą lepszemu zarządzaniu i organizacji tkanki miejskiej i w efekcie uczynią miasto miejscem przyjaźniejszym do życia. Jednocześnie Konkurs sprzyja rozwojowi technologii ICT i budowaniu społeczeństwa informacyjnego, co zgodnie z założeniami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju stymuluje dynamiczny rozwój społeczno – gospodarczy.

Choć idea Smart City jest już wdrażana w wielu polskich miastach poprzez projekty i programy związane z zastosowaniem inteligentnych rozwiązań technologicznych np: od publicznych sieci WiFi przez inteligentne sterowanie ruchem ulicznym, liczniki i sterowniki, to kolejnym ważnym krokiem jest kreowanie dalszego rozwoju z aktywnym udziałem mieszkańców - Human Smart City. Rolą samorządów miejskich staje się tworzenie przestrzeni do wykorzystania potencjału obywateli zarówno przez zachęcanie mieszkańców do korzystania z nowoczesnych technologii, jak również umożliwienie im tworzenia własnych innowacyjnych rozwiązań społecznych z zakresu zarządzania miastem. Mieszkańcy aktywnie współtworzą i współdecydują o miastach, w których żyją.

W myśl Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju szczególnej interwencji wymagają miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze. Dlatego też, w ramach Konkursu otrzymają one szczególne wsparcie, tak aby inteligentne rozwiązania służyły tworzeniu przestrzeni przyjaznych, które zachęcają do życia i pracy również w tych miastach.

¹ Zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 9 grudnia 2014 roku nr C(2014) 9550 przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Pomoc Techniczna 2014-2020” do wsparcia z Funduszu Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce.

III. Cele Konkursu

Głównym celem Konkursu jest kreowanie, przy użyciu inteligentnych rozwiązań, miasta jako przestrzeni przyjaznej do życia, za którą współodpowiedzialność ponoszą także mieszkańcy, którzy jednocześnie biorą aktywny udział w zarządzaniu i współdecydowaniu o niej.

Ze względu na pilotażowy charakter przewidywanych efektów Konkursu, wdrażanych rozwiązań technologicznych i innowacji społecznych, nie mniej ważne jest upowszechnienie wypracowanych rozwiązań oraz promocja dobrych praktyk w tym zakresie wśród różnych interesariuszy oraz innych miast o podobnych uwarunkowaniach.

Ponadto, w celu upowszechnienia idei miasta, które poprzez oferowane inteligentne narzędzia i usługi staje się coraz lepszym miejscem życia dla mieszkańców i ułatwia im podejmowanie zrównoważonych decyzji, Konkurs ma za zadanie promować i zachęcać samorządy miejskie biorące w nim udział do ubiegania się o certyfikację zgodnie z normą PN-ISO 37120². Dzięki temu możliwa będzie ocena stanu rozwoju inteligentnego miasta, pozycjonowanie w kontekście innych ośrodków czy zwiększenie przejrzystości i zaufania mieszkańców do władz miasta.

Do dodatkowych celów Konkursu można zaliczyć:

- 1) wzmocnienie zdolności JST do efektywniejszego zarządzania miastem, w tym zarządzania finansowego, za pomocą inteligentnych rozwiązań (gdzie ww. efektywność oznacza realne oszczędności kosztów lub skokowy wzrost dostępności/jakości usługi lub usług publicznych w danej sferze);
- 2) wsparcie miast we wdrażaniu i prowadzeniu audytu miejskiego;
- 3) budowanie społeczeństwa informacyjnego, które świadomie posługuje się nowymi technologiami przy jednoczesnym ograniczeniu zjawiska wykluczenia cyfrowego;
- 4) wzmocnienie dialogu społecznego przy jednoczesnym zaangażowaniu obywateli w proces współtworzenia i współdecydowania o mieście;
- 5) wsparcie realizacji innych programów/projektów, m.in.: pakietu dla miast średnich 2020, zintegrowanego systemu wsparcia innowacyjności, Plan Rozwoju Elektromobilności 2025, programu Mieszkanie+, Partnerskiej Inicjatywy Miast, programów rewitalizacji;
- 6) wsparcie rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej, w tym elektromobilności;
- 7) wzmocnienie zdolności JST do tworzenia trwałych mechanizmów partycypacji społecznej oraz angażowania mieszkańców oraz podmiotów publicznych i prywatnych w zarządzanie miastem;
- 8) angażowanie różnych grup interesariuszy w tworzenie inteligentnych rozwiązań w mieście;
- 9) nawiązywanie współpracy międzysektorowej i międzysamorządowej w celu wymiany wiedzy eksperckiej i skutecznego przygotowywania do wdrażania w miastach inteligentnych rozwiązań i innowacji społecznych;
- 10) rozpowszechnienie idei inteligentnego miasta oraz korzyści płynących z wykorzystania innowacyjnych rozwiązań wśród JST i obywateli;
- 11) wsparcie bezpieczeństwa systemów informacyjno – komunikacyjnych w miastach;
- 12) rozwijanie inteligentnego planowania przestrzennego miast i ich obszarów funkcjonalnych.

IV. Pilotażowy charakter Konkursu

² PN-ISO 37120:2015-03 Zrównoważony rozwój społeczny – Wskaźniki usług miejskich i jakości życia. Więcej informacji o przedmiotowej normie na stronie Polskiego Komitetu Normalizacji: <https://pkn.pl/>

Istotnymi elementami Konkursu i projektów realizowanych w jego ramach jest innowacyjność i pilotażowość. Biorąc pod uwagę główny cel Konkursu istotne jest przygotowanie działań, których efekty będą mogły zostać rozpowszechnione i wdrożone w miastach w podobnej sytuacji i o podobnych potrzebach. Rekomendacje, konkretne doświadczenia i rozwiązania powstałe podczas realizacji projektów konkursowych będą mogły być wykorzystywane przez inne podmioty, w szczególności przez władze miast, poszukujące inteligentnych rozwiązań, po dopasowaniu do ich specyfiki oraz lokalnych uwarunkowań. Innowacyjność i pilotażowość będą stanowiły istotny element w ocenie merytorycznej koncepcji projektów, w szczególności potencjał wypracowania rekomendacji rozwiązań, które będą mogły zostać wykorzystane przez inne miasta.

V. Zakres tematyczny:

Projekty powinny dotyczyć przynajmniej jednego z poniższych obszarów tematycznych. Jednakże projekt powinien mieć charakter kompleksowy, w związku z tym zaleca się aby dotyczył więcej niż jednego obszaru tematycznego.

Idea miasta inteligentnego wiąże się nierozłącznie z potrzebą tworzenia i funkcjonowania kompleksowych rozwiązań. Dlatego też takie rozwiązania, obejmujące jak największą ilość obszarów tematycznych będą dodatkowo punktowane i promowane.

Intencją organizatora Konkursu jest to, aby **w każdym z obszarów tematycznych wypracowano dobre praktyki, ścieżki postępowania, w związku z tym założeniem Konkursu jest dofinansowanie minimum jednego projektu w każdym z obszarów wskazanych poniżej.**

Obszary tematyczne:

1. Społeczne i technologiczne innowacje mieszkaniowe m.in. energooszczędność, polityka senioralna, projektowanie uniwersalne, zielone budownictwo.
2. Zrównoważone osiedla mieszkaniowe (smart districts), w szczególności modelowanie procesów i obszarów suburbanizacji na rzecz tworzenia struktur lokalnych zapewniających niezbędne usługi i gwarantujących wysoką jakość życia mieszkańców.
3. Innowacyjne rozwiązania na rzecz wsparcia partycypacji społecznej, jako element niezbędny dla inteligentnego miasta współtworzonego przez mieszkańców (3.0 Human Smart City).
4. Inteligentne rozwiązania w zakresie zrównoważonej mobilności w obszarze funkcjonalnym miasta obejmujące m.in. elektromobilność, ze szczególnym uwzględnieniem publicznego bezemisyjnego zbiorowego transportu miejskiego, systemy zarządzania i monitorowania ruchu pieszego i kołowego oraz informacji parkingowej.
5. Inteligentne sieci (smart grids) do zarządzania gospodarką komunalną; tworzenie rozwiązań teleinformatycznych do zarządzania sieciami przesyłowymi energii, ciepłowniczymi, gazowniczymi, sieciami wodociągowymi, gospodarką odpadami, oświetleniem ulic.
6. Internet rzeczy (IoT – Internet of Things) jako narzędzie lepszego zarządzania miastem, w szczególności monitorowania jakości powietrza, bezpieczeństwa, natężenia ruchu pieszego i kołowego, gospodarki odpadami, sieci przesyłowych etc..
7. Ekotechnologie i ekorozwiązania – m.in. gospodarka cyrkularna, innowacyjne rozwiązania ekologiczne, ekomiasto – zintegrowane zarządzanie bioklimatyczne, przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza w miastach.
8. Efektywne i innowacyjne wykorzystanie danych o mieście oraz jego mieszkańcach i użytkownikach (m.in. wykorzystanie big „urban” data, otwieranie danych, bezpieczeństwo danych w systemach inteligentnych, interoperacyjność, obywatelskie rozwiązania oparte na otwartych danych).

9. Audyty miejskie, w szczególności tworzenie zintegrowanych, otwartych, trwałych i cyklicznie uzupełnianych oraz przyjaznych użytkownikom baz danych i bieżącego systemu ich monitorowania.

VI. Działania projektowe

6.1. Wszystkie działania projektowe mają służyć przygotowaniu, opracowaniu jak i wdrożeniu inteligentnych rozwiązań w zakresie zarządzania miastem.

W szczególności wypracowane mogą zostać:

- dokumentacja analityczna np. diagnoza problemu, pogłębione i kompleksowe analizy problemowe, ekspertyzy wraz z rekomendacjami dotyczące kluczowych, szczegółowych problemów zidentyfikowanych na podstawie powyższych analiz i diagnozy;+
- schematy, plany i programy działań, koncepcje realizacji przedsięwzięć (także np. w formule partnerstwa publicznego lub partnerstwa publiczno-prywatnego);
- analizy, badania, ekspertyzy, ewaluacje;
- dokumentacja służąca przeprowadzeniu audytu miejskiego;
- standardy w obszarze elektromobilności;
- strategia rozwoju inteligentnego miasta wraz z udziałem mieszkańców w tym procesie bądź aktualizacja istniejących strategii miejskich o zintegrowany komponent dotyczący inteligentnego rozwoju;
- strategia komunikacji z mieszkańcami oparta na innowacyjnych/ inteligentnych rozwiązaniach;
- standardy inteligentnego zarządzania miastem;
- szczegółowe plany współpracy (m.in. z podmiotami prywatnymi i/lub społecznymi w zakresie inteligentnych rozwiązań, np. wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, uczelniami wyższymi, ośrodkami badawczymi, przedsiębiorcami);
- studia wykonalności, dokumentacja przetargowa, dotycząca oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz dokumentacja techniczna dla inwestycji wynikających ze szczegółowej analizy i diagnozy potrzeb miasta zidentyfikowanych w kwalifikowalnych obszarach tematycznych, opracowanej w ramach projektów;
- zakup i instalacja oprogramowania, usług teleinformatycznych, mechanizmów gromadzenia i analizowania danych/ mechanizmów monitorowania i sterowania w celu realizacji rozwiązań pilotażowych.

6.2. W celu przetestowania oprogramowania/ technologii teleinformatycznych/ mechanizmów gromadzenia i analizowania danych/ mechanizmów monitorowania i sterowania możliwa jest realizacja niewielkich inwestycji pilotażowych (np. instalacje testowe, prototypowe), których koszt nie może łącznie przekroczyć 500 tys. zł.

UWAGA: Planowane wydatki na realizację ww. niewielkich inwestycji nie mogą stanowić więcej niż 40% wartości projektu. W związku z powyższym, na etapie wyboru projektu Komisja Konkursowa zastrzega sobie prawo do zmniejszenia wydatków na ww. inwestycje w przypadku, gdy w wyniku zmodyfikowania budżetu, ich udział procentowy przekroczy 40% wartości projektu.

VII. Elementy obligatoryjne w projektach

Ze względu na pilotażowy charakter Konkursu na etapie przygotowania koncepcji projektu lub jego realizacji obowiązkowe są następujące elementy:

- **włączanie społeczności lokalnej**
- **wsparcie eksperckie ze strony Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR)**
- **działania edukacyjne**

7.1. Włączanie społeczności lokalnej

Biorąc pod uwagę przedmiot i cel Konkursu, w trakcie opracowywania koncepcji projektu i realizacji projektu należy zwrócić szczególną uwagę na **włączanie społeczności lokalnej** (rozumianej jako mieszkańcy miasta, organizacje społeczne i gospodarcze, lokalny biznes, nauka itd.) w podejmowane działania, zakładając stosowanie różnych technik i narzędzi partycypacyjnych zmierzających do aktywnego włączenia mieszkańców i innych grup docelowych/interesariuszy w ustalenia w zakresie planowania i realizacji poszczególnych działań. Aktywny udział społeczności lokalnej oraz innych interesariuszy inteligentnych rozwiązań w mieście powinien być zagwarantowany konkretnymi działaniami projektowymi.

Celem włączenia społeczności lokalnej w projekt jest zapewnienie realnego współdecydowania przez mieszkańców o kształcie poszczególnych działań projektowych.

Na działania włączające społeczność lokalną muszą się składać m.in.: edukowanie, informowanie mieszkańców i innych interesariuszy o planowanych i prowadzonych działaniach projektowych, aktywizujące metody partycypacji (procedury konsultacji i współdecydowania) ukierunkowane na jak najszersze włączenie mieszkańców i innych interesariuszy w planowane i wdrażane działania projektowe, działania animacyjne, angażujące społeczność lokalną na wszystkich etapach realizacji projektu.

7.2. Wsparcie eksperckie ze strony Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

Wnioskodawcy, którzy zakwalifikują się do II etapu Konkursu, jak również Ci, którzy otrzymają dotację (dotacjobiorcy) będą zobligowani do korzystania z następujących form wsparcia MFIPR:

- **zewnętrzne doradztwo eksperckie :**
 - a) II etap Konkursu – wsparcie merytoryczne ze strony eksperta na etapie przygotowywania wniosku o przyznanie dotacji (koncepcji projektu);
 - b) etap realizacji projektu – wsparcie merytoryczne ze strony eksperta na etapie realizacji projektu, w tym przy realizacji działań edukacyjnych. Jego rolą będzie nadzór nad utrzymywaniem głównego kierunku projektu i czuwanie nad jego poprawnością merytoryczną.

Miastu zostanie przyznany ekspert zewnętrzny z zakresu smart city finansowany ze środków Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

UWAGA: opinie wyrażane przez eksperta, otrzymane w ramach zewnętrznego doradztwa eksperckiego, dotyczące opracowywania dokumentów w zakresie realizacji projektu, wdrażania jego działań, w tym działań edukacyjnych nie mają charakteru wiążącego, jak również nie oznaczają potwierdzenia prawidłowości lub akceptacji treści dokumentów przygotowywanych przez wnioskodawcę/ dotacjobiorcę oraz nie mogą stanowić podstawy żadnych roszczeń wobec Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

- **działania szkoleniowe** – np. konferencje, szkolenia, warsztaty organizowane przez MFIPR, prowadzone zarówno w trakcie opracowywania koncepcji projektu jak i jego wdrażania. Mają one na celu zdobywanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji urzędników oraz przedstawicieli innych instytucji publicznych odpowiedzialnych za współtworzenie/ prowadzenie działań projektowych.

7.3. Działania edukacyjne (obligatoryjne na etapie realizacji projektu)

Biorąc pod uwagę innowacyjny i pilotażowy charakter Konkursu, **kluczowym elementem realizacji projektów będą działania edukacyjne, które mają na celu upowszechnienie wiedzy z zakresu zastosowania inteligentnych i innowacyjnych rozwiązań w zarządzaniu miastem**, prowadzone na etapie opracowywania wdrażania projektu. Mają one za zadanie:

- tworzenie platformy współpracy mającej na celu wymianę doświadczeń nt. wypracowanych efektów w ramach szerszej grupy podmiotów, w tym podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie inteligentnych / innowacyjnych rozwiązań w innych miastach np. na terenie województwa, obszaru funkcjonalnego, stowarzyszenia, w którym dotacjobiorca jest uczestnikiem. Przekazywane informacje należy wcześniej skonsultować z MFiPR, a także zagwarantować możliwość udziału przedstawiciela MFiPR w planowanych wydarzeniach informacyjnych,
- informowanie za pośrednictwem MFiPR o pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem ww. technologii, o ewentualnych problemach i sposobach ich rozwiązania oraz o wypracowanych wzorcach,
- działania edukacyjne mające na celu zdobywanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji urzędników miasta – dotacjobiorcy i przedstawiciele innych instytucji publicznych tego miasta w zakresie ww. rozwiązań;

W ramach powyższych działań edukacyjnych powinny być wykorzystywane następujące narzędzia: np. konferencje, warsztaty, seminaria, spotkania, staże, wizyty studyjne, wymiana urzędników, strona internetowa, newsletter, listy mailingowe i inne narzędzia wykorzystujące nowoczesne technologie komunikacyjne, delegowanie pracownika/-ów urzędu do prowadzenia działań informacyjnych w zakresie stosowania inteligentnych i innowacyjnych rozwiązań.

Obligatoryjnym produktem projektu z zakresu działań edukacyjnych będzie opracowanie dokumentacji podsumowującej realizację projektu i przedstawiającej wypracowane dobre praktyki i doświadczenia. Opracowane dokumenty po uzyskaniu akceptacji ze strony MFiPR będą udostępniane przez MFiPR zainteresowanym podmiotom, które będą chciały implementować wypracowane rozwiązania pilotażowe z zakresu inteligentnego miasta. Dodatkowo, na wniosek MFiPR, dotacjobiorcy będą także zobowiązani przekazywać wszelką dokumentację powstałą w trakcie realizacji projektu.

VIII. Partnerstwo międzysektorowe i międzysamorządowe

8.1. Projekt **może** być realizowany w partnerstwie międzysektorowym i międzysamorządowym. Ze względu na innowacyjny charakter projektu **zalecane jest jego realizowanie w szerokim partnerstwie międzysektorowym i międzysamorządowym.**

UWAGA: Partnerami w ramach partnerstwa międzysektorowego mogą być:

- uczelnie,
- jednostki badawczo – rozwojowe,
- organizacje pozarządowe,

natomiast w ramach partnerstwa międzysamorządowego:

- jednostki samorządowe,
- związki samorządowe,
- stowarzyszenia samorządowe z obszaru funkcjonalnego miasta³.

8.2. Na etapie fiszki wnioskodawca przedstawia schemat takiego partnerstwa, na podstawie którego będzie opracowywał koncepcję projektu. Partnerstwo powinno być realnie zawiązywane na etapie przygotowywania koncepcji projektu, w którym aktywnie już uczestniczą wskazani partnerzy. W momencie składania koncepcji projektu wymaganym załącznikiem będzie list intencyjny wskazujący na podział zadań i rolę każdego z partnerów w projekcie. Najpóźniej na etapie podpisywania umowy o udzielenie dotacji wnioskodawca jest zobowiązany dostarczyć porozumienie lub umowę partnerską.

³ Obszar ten jest rozumiany jako układ osadniczy ciągly przestrzennie, złożony z odrębnych administracyjnie jednostek i obejmujący zwarty obszar miejski oraz powiązaną z nim funkcjonalnie strefę zurbanizowaną. Sposób delimitacji takiego obszaru i w efekcie jego zakres zależy od wnioskodawcy (w tym względnie można posłużyć się np. Krajową Polityką Miejską, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, delimitacją dokonaną na potrzeby konkursu *Miejskie Obszary Funkcjonalne* czy Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych).

8.3. Partnerstwo w celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

8.4. Wnioskodawca dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

8.5 Porozumienie oraz umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- 1) przedmiot porozumienia albo umowy;
- 2) prawa i obowiązki stron;
- 3) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie;
- 4) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- 5) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiającą określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- 6) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

8.6. Porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).

8.7. Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dotacji.

IX. Ograniczenia przedmiotowe projektów

W ramach projektów zgłoszonych do Konkursu nie jest dopuszczalne pobieranie opłat za udział odbiorców w warsztatach, seminariach, konferencjach lub innych wydarzeniach, jak również pobieranie opłat za uzyskanie jakichkolwiek materiałów przygotowanych w ramach projektu.

Projekt powinien mieć charakter autorski, tj. zostać przygotowany specjalnie na potrzeby Konkursu.

X. Warunki podmiotowe ubiegania się o dotację

10.1. Wnioskodawcą w Konkursie może być tylko pojedyncza gmina posiadająca status miasta⁴.

10.2. Miasta podzielono na 3 kategorie (poniżej); w każdej kategorii zostanie wybrana wskazana liczba projektów.

Miasta będą mogły ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach trzech kategorii:

- miasta duże od 100 tys. mieszkańców – dofinansowanie otrzymają maksymalnie 2 projekty;
- miasta średnie od 15 tys⁵./ 20 tys. do 99 999 mieszkańców – dofinansowanie otrzyma maksymalnie 15 projektów;
- miasta małe do 19 999 mieszkańców – dofinansowanie otrzymają maksymalnie 8 projektów.

⁴ tj. gminy miejskie lub miejsko – wiejskie.

⁵ Dotyczy miast będących stolicami powiatów.

W związku z wyodrębnieniem przez PAN na potrzeby Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego (SOR) 122 miast⁶, które w największym stopniu tracą funkcje społeczno-gospodarcze i tym samym wymagają szczególnego wsparcia, otrzymają one dodatkową punktację w ocenie.

Ponadto, SOR wskazuje na konieczność zwiększenia efektywności i skuteczności wsparcia kierowanego do obszarów zagrożonych marginalizacją, tracących swoje funkcje społeczno – gospodarcze. Takim regionem wskazanym w SOR jest Śląsk, który wymaga zmiany profilu gospodarczego i stopniowego zastępowaniem tradycyjnych sektorów gospodarki, takich jak górnictwo i hutnictwo, nowymi przedsięwzięciami w sektorach bardziej produktywnych, innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie. Dlatego też, **z zachowaniem powyższych zasad wsparcia miast dodatkowy punkt w ocenie merytorycznej przysługuje miastom województwa śląskiego.**

10.3. W zależności od zainteresowania miast (poszczególnych kategorii ludnościowych) aplikowaniem w Konkursie, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej może zdecydować o zmodyfikowaniu liczby miast, które będą mogły otrzymać dofinansowanie w poszczególnych kategoriach.

10.4. O dotacje w konkursie nie może ubiegać się JST, w odniesieniu do której zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

- 1) stwierdzono niewywiązywanie się z obowiązków w związku z innym kontraktem lub inną procedurą przyznawania dotacji współfinansowanej z Funduszy Europejskich;
- 2) dokumenty i informacje wymagane przez MFIPR jako warunek uczestnictwa w konkursie zostały złożone przez nieuprawniony podmiot, tj. inny niż wymieniony w pkt 10.1;
- 3) nie wywiązywała się w przeciągu ostatnich 3 lat z obowiązków w zakresie płacenia składek na ubezpieczenia społeczne lub z obowiązków podatkowych zgodnie z przepisami prawa polskiego;

Niedopuszczalne jest złożenie więcej niż jednego wniosku przez jednego Wnioskodawcę.

XI. Finansowanie Konkursu

11.1. Konkurs jest współfinansowany w 85% ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 (POPT 2014-2020) oraz w 15% z budżetu państwa.

11.2. Wartość projektu jednego Wnioskodawcy nie może przekraczać 4 mln PLN netto (słownie: czterech milionów złotych).

11.3. Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN netto (słownie: pięćset tysięcy złotych).

11.4. MFIPR zastrzega sobie prawo do przyznania dotacji w wysokości odpowiadającej całości lub części kwoty, o jaką ubiega się Wnioskodawca.

11.5. Wnioskodawca zobowiązany jest do wniesienia wkładu własnego finansowego, który stanowi minimum 10% kosztów kwalifikowalnych zgłoszonego projektu.

11.6. Dotacja zostanie przekazana na rachunek bankowy Wnioskodawcy.

11.7. Niedopuszczalne jest podwójne finansowanie w projektach działań, które zostały dofinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz z innych środków pomocowych niepodlegających zwrotowi.

XII. Kwalifikowalność kosztów

12.1. W przypadku uzyskania dotacji za koszty kwalifikowalne mogą być uznane wydatki poniesione na rzecz zgłoszonego projektu od dnia rozpoczęcia jego realizacji, jednak nie wcześniej niż od terminu określonego w pkt 15.3 do dnia zakończenia jego realizacji, jednak nie później niż do terminu określonego w pkt 15.3 Regulaminu.

12.2. Za koszty kwalifikowalne uznane zostaną wydatki spełniające łącznie następujące warunki:

- 1) są niezbędne do realizacji projektu;

⁶ https://www.mr.gov.pl/media/36254/Delimitacja_miast_srednich_SOR_11.pdf

- 2) dokonywane są przy zachowaniu zasady efektywności kosztowej, czyli zapewniające realizację zadań na wysokim poziomie merytorycznym przy optymalnym wykorzystaniu zasobów finansowych;
- 3) poniesione zostaną przez Wnioskodawcę w terminie wskazanym w pkt 15.3;
- 4) wykazane będą w dokumentacji księgowej wnioskodawcy, w sposób umożliwiający ich zidentyfikowanie i weryfikację;
- 5) zostaną potwierdzone oryginałami stosownych dokumentów;
- 6) poniesione zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020 oraz Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 z wyłączeniem procedury rozeznania rynku oraz procedury zasady konkurencyjności.*
- 7) Poniesione zgodnie z procedurami udzielania zamówień przez dotacjobiorców, stanowiącymi załącznik nr 4 do umowy o udzielenie dotacji.

12.3. Za obligatoryjne koszty kwalifikowalne w projekcie należy uznać wynagrodzenie biegłego rewidenta przeprowadzającego kontrole projektu, zgodnie z postanowieniami umowy o udzielenie dotacji, stanowiącej załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu.

12.4. Koszty zarządzania projektem powinny odzwierciedlać m.in. poziom wynagrodzeń w danej jednostce oraz być proporcjonalne do specyfiki planowanych działań merytorycznych. Zasadność i racjonalność zaplanowanych kosztów zarządzania w projekcie będzie badana na etapie oceny merytorycznej wniosku o przyznanie dotacji (koncepcji projektu).

12.5. Kosztami kwalifikowalnymi nie są:

- 1) amortyzacja środków trwałych;
- 2) finansowanie działalności niezwiązanej z projektem i poza okresem kwalifikowalności;
- 3) wydatki zrefundowane w innym projekcie, współfinansowanym ze środków publicznych;
- 4) zakup i leasing środków trwałych (z wyłączeniem kosztów niewielkich inwestycji wskazanych w pkt. V 6.2 Regulaminu);
- 5) koszty stałe utrzymania biura (m.in. czynsz, koszty energii, wywozu nieczystości, ogrzewania, wody i ścieków);
- 6) wyposażenie biura, materiały biurowe i eksploatacyjne;
- 7) koszty przygotowania wniosku;
- 8) koszty budowy, przebudowy, rozbudowy, remontu (z wyłączeniem kosztów niewielkich inwestycji wskazanych w pkt. 6.2 Regulaminu);
- 9) podatek od towarów i usług (VAT), zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.);
- 10) dodatkowe wynagrodzenie roczne.

12.6. Wydatki ze środków dotacji mogą być ponoszone wyłącznie przez dotacjobiorcę z wyodrębnionego rachunku bankowego.

XIII. Procedura wnioskowania o dotację:

Postępowanie konkursowe składa się z dwóch etapów:

Etap I

Wnioskodawca przygotowuje i składa do MFiPR fiszkę projektową (wzór stanowi załącznik nr 1), która w sposób syntetyczny powinna opisywać pomysł na projekt i proponowane działania w celu jego wdrożenia. Fiszka projektowa opisuje propozycje wnioskodawcy w zakresie inteligentnych rozwiązań dla miasta.

W fiszce powinny się znaleźć przede wszystkim następujące informacje:

- nawiązanie do strategii rozwoju miasta – dotacjobiorcy (wyciąg bądź link do strategii, ze wskazaniem fragmentów odnoszących się do potrzeby inteligentnych rozwiązań), potwierdzające znaczenie i potrzebę prowadzenia działań w tym zakresie;
- wybór kategorii miasta – wnioskodawcy, o których mowa w pkt. 10.2 Regulaminu;
- wskazanie głównego problemu, na który mają odpowiadać proponowane działania projektowe oraz celów projektu z nim powiązanych;
- wskazanie wiodącego obszaru tematycznego, które będą dotyczyć działania projektowe. Propozycja może mieć charakter kompleksowy i dotyczyć więcej niż jednego obszaru tematycznego, stąd można wskazać również tematy uzupełniające;
- zwięzły opis proponowanych działań projektowych związanych z wybranym obszarem tematycznym wraz z zasygnalizowaniem partnerstwa (jeśli zostało zaplanowane). W szczególności, należy również wskazać rolę i udział mieszkańców w przygotowaniu i wdrażaniu zadań;
- ogólne informacje w zakresie dzielenia się wiedzą (propozycja działań edukacyjnych, wskazanie zewnętrznych grup docelowych tych działań np. miasta o podobnej wielkości, o podobnych potrzebach).

Złożone fiszki zostaną ocenione pod względem formalnym, a następnie merytorycznym, zgodnie z zapisami Regulaminu prac Komisji Konkursowej (załącznik nr 7 do niniejszego Regulaminu).

Składając fiszkę projektową, wnioskodawca zobowiązuje się tym samym do przystąpienia do kolejnego etapu procedury konkursowej, tj. do przygotowania i złożenia wniosku o przyznanie dotacji (koncepcji projektu).

Pierwszy etap Konkursu kończy się wybraniem fiszek 50, które stanowią podstawę do przygotowania koncepcji projektu.

Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego może zdecydować o zwiększeniu liczby miast, które będą mogły przystąpić do II etapu Konkursu.

Etap II

Wnioskodawcy, których fiszki zostały wybrane, otrzymają wsparcie merytoryczne m.in. w postaci szkoleń, warsztatów, konferencji oraz indywidualnego doradztwa eksperckiego (zgodnie z pkt. 7.2 Regulaminu) w celu przygotowania wniosku o dotację. Szczegóły dotyczące harmonogramu i tematyki szkoleń oraz indywidualnego wsparcia eksperckiego zostaną ustalone indywidualnie z wnioskodawcami wybranymi w pierwszym etapie Konkursu.

W wyniku prac na etapie przygotowywania wniosku o przyznanie dotacji (koncepcji projektu), zmianie może ulec zakres merytoryczny projektu przewidziany pierwotnie w fiszce projektowej.

Wnioskodawcy przygotowują koncepcję projektu na wzorze wniosku o przyznanie dotacji, który stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu konkursu.

UWAGA: Fiszki, które zostały wybrane w I etapie Konkursu nie dostają automatycznie dotacji. Pełne koncepcje projektu opracowane na ich bazie będą podlegały ocenie formalnej i merytorycznej podczas II etapu i to będzie podstawa wyboru projektów do dofinansowania. Z wnioskodawcami, których fiszki zostały wybrane w I etapie Konkursu nie jest podpisywana umowa, gdyż nie otrzymują oni żadnych środków finansowych tylko wsparcie merytoryczne, o którym mowa powyżej.

Okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się od dnia ogłoszenia listy wybranych fiszek projektowych, jednak wydatki poniesione w tym okresie zostaną zrefundowane tylko w projektach wybranych do dofinansowania w II etapie Konkursu.

Wnioski o przyznanie dotacji złożone przez wnioskodawców wybranych w I etapie Konkursu podlegają ocenie formalnej i merytorycznej, zgodnie z zapisami Regulaminu prac Komisji Konkursowej,

stanowiący załącznik nr 7 do Regulaminu. Lista Wnioskodawców, którzy otrzymają dotację zostanie ogłoszona na stronie internetowej www.popt.gov.pl wraz z podaniem tytułu projektu oraz wysokości przyznanej dotacji.

Koncepcja projektu powinna zawierać przede wszystkim następujące elementy:

- czas trwania projektu;
- kategorię wielkości miasta, do której należy wnioskodawca;
- szczegółowy opis proponowanych działań w wybranym temacie (wiodącym i uzupełniających) w kontekście zidentyfikowanych potrzeb i problemów w mieście;
- wykazanie innowacyjności bądź pilotażowego charakteru planowanych działań;
- szczegółowe informacje na temat partnerstwa zawiązanego do przygotowania koncepcji projektu i realizacji działań projektowych, ze wskazaniem poszczególnych partnerów i omówieniem ich roli oraz wartości dodanej takiej współpracy dla wdrażania projektu (jeśli partnerstwo w projekcie jest planowane);
- szczegółowe informacje w zakresie działań mających na celu dzielenie się wiedzą ws. projektu (działania edukacyjne, precyzyjnie określone zewnętrzne i wewnętrzne grupy docelowe tych działań);
- szczegółowy opis sposobu i zakresu działań mających na celu włączenie społeczności lokalnej do działań projektowych;
- sposób zarządzania projektem;
- efekty i trwałość projektu;
- szczegółowy budżet projektu wraz z harmonogramem.

Formularz koncepcji projektu należy wypełnić w języku polskim, w sposób staranny i przejrzysty, aby ułatwić jego ocenę. W celu zapewnienia jasności i czytelności wniosku należy posługiwać się językiem precyzyjnym i dostarczyć wystarczającą ilość szczegółowych informacji, a w szczególności należy podać w jaki sposób cele projektu będą osiągnięte, wykazać korzyści związane z jego realizacją oraz uzasadnić zgodność projektu z celami Konkursu.

Do wniosku należy dołączyć wymagane załączniki (patrz formularz wniosku).

XIV. Sposób składania fiszek (I etap) i wniosku o przyznanie dotacji (II etap)

14.1. Formularz fiszki projektowej (w I etapie)/koncepcji projektu (w II etapie) wraz z załącznikami, należy złożyć osobiście, wysłać pocztą, kurierem na adres:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Departament Programów Pomocowych
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

14.2. Za datę wpływu uznawana jest data wpływu fiszki (w I etapie)/wniosku (w II etapie) do Kancelarii Głównej MIFiPR.

14.3. Fiszkę (w I etapie)/ wniosek (w II etapie) należy złożyć w zapieczętowanej kopercie, która musi:

- 1) być opatrzona sformułowaniem: „HUMAN SMART CITIES”;
- 2) zawierać pełną nazwę Wnioskodawcy i jego adres.

14.4. **Fiszkę** (w I etapie)/ **wniosek** (w II etapie) **należy złożyć w jednym egzemplarzu**. Do dokumentów należy załączyć wersję elektroniczną w postaci pliku edytora tekstu i arkusza

kalkulacyjnego, np. MS Word, MS Excel (na płycie CD/DVD/pendrive w przypadku złożenia osobistego/pocztą/kurierem).

14.5. Wersje papierowa i elektroniczna składanych dokumentów muszą być identyczne.

14.6. Składana fiszka (w I etapie)/ wniosek (w II etapie) musi być **podpisany czytelnie** (wersja papierowa) w wyznaczonym miejscu przez osobę/-y upoważnioną/-e do składania oświadczenia woli w imieniu Wnioskodawcy. W przypadku, gdy upoważnienie do podpisu nie wynika z obowiązujących przepisów prawa, należy załączyć stosowne pełnomocnictwo lub inny dokument delegujący upoważnienie (np. uchwałę rady, zarządu).

14.7. Fiszki (w I etapie)/ wnioski (w II etapie) przesłane:

- 1) w inny sposób niż określony w pkt XIV (np. telefaksem);
- 2) przesłane po upływie wyznaczonego terminu (patrz pkt 15.1);
- 3) dostarczone pod inny adres, aniżeli wskazany w pkt 14.1
nie będą rozpatrywane.

XV. Terminy

15.1. Termin składania fiszek projektowych upływa **24 listopada 2017 r.** (liczy się data wpływu do Ministerstwa Rozwoju, na adres: Pl. Trzech Krzyży, 00-507 Warszawa, pok. 0001 (Kancelaria Główna Ministerstwa Rozwoju).

15.2. Termin składania koncepcji projektu zostanie przekazany wnioskodawcom wybranym w I etapie Konkursu, ale nie może to być termin wcześniejszy niż 4 miesiące od dnia ogłoszenia wyników pierwszego etapu.

15.3. Termin realizacji projektów.

Realizacja projektu może rozpocząć się od dnia ogłoszenia listy wybranych w I etapie Konkursu fiszek projektowych. Projekty muszą zostać zrealizowane do dnia 31 grudnia 2022 roku. Za datę zakończenia realizacji projektu uznaje się datę rzeczowego zakończenia i rozliczenia wszystkich działań projektowych wskazanych we wniosku o przyznanie dotacji.

XVI. Ocena fiszek i wniosków o przyznanie dotacji

Ocena fiszek i wniosków odbywa się zgodnie z Regulaminem prac Komisji Konkursowej, który stanowi załącznik nr 7 do niniejszego Regulaminu.

Uwaga: we wzorze fiszki i wniosku w poszczególnych polach do wypełnienia wprowadzono limit znaków. W związku z powyższym, podmioty oceniające fiszki i koncepcje podczas dokonywanej oceny będą brać pod uwagę tylko te informacje, które mieszczą się w ww. limitach znaków.

Powyższy limit dotyczy znaków ze spacjami (za znak uznaje się również znak interpunkcyjny).

Punktacje przyznane w ocenie fiszki projektowej oraz wniosku o przyznanie dotacji nie sumują się. Na każdym etapie projekt podlega osobnej procedurze oceny, zgodnie z procedurą wskazaną w pkt. 16.1 i 16.2 Regulaminu.

16.1. Wybór fiszek (I etap)

W I etapie Konkursu wybrane zostaną fiszki na podstawie oceny przeprowadzonej przez Komisję Konkursową przy założeniu, że liczba wybranych fiszek nie może przekroczyć 50.

Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego może zdecydować o zwiększeniu liczby miast, które będą mogły przystąpić do II etapu Konkursu.

Lista Wnioskodawców, których fiszki zostały zakwalifikowane do wsparcia merytorycznego przewidzianego w II etapie Konkursu zostanie ogłoszona na stronie internetowej www.popt.gov.pl.

Stanowisko Komisji Konkursowej dotyczące listy wybranych fiszek jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie.

16.2. Wybór wniosków o przyznanie dotacji (II etap)

Dotację mogą otrzymać Wnioskodawcy, których wnioski otrzymają minimum 60% punktów z oceny merytorycznej z zastrzeżeniem, że liczba wybranych projektów nie może być większa niż 25.

W przypadku dużej liczby wniosków wysokiej jakości, minister właściwy ds. rozwoju regionalnego może zdecydować o zwiększeniu liczby miast, które uzyskają dofinansowanie.

O przyznaniu dotacji decyduje liczba punktów uzyskanych w trakcie oceny merytorycznej. Wnioski będą umieszczane na liście rankingowej według liczby uzyskanych punktów w kolejności malejącej.

Lista Wnioskodawców, którzy otrzymają dotację zostanie ogłoszona na stronie internetowej www.popt.gov.pl wraz z podaniem tytułu projektu oraz wysokości przyznanej dotacji .

Zgodnie z § 4 ust 1 Regulaminu prac Komisji Konkursowej, Komisja może zaproponować przyznanie dotacji w wysokości odpowiadającej całości lub części kwoty, o jaką ubiega się Wnioskodawca.

Stanowisko Komisji Konkursowej dotyczące przyznania dotacji w mniejszej wysokości lub nieprzyznania dotacji jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie.

XVII. Umowa o udzielenie dotacji

17.1. W przypadku przyznania dofinansowania na realizację projektu Wnioskodawca otrzyma pismo informujące o przyznaniu dotacji wraz z wezwaniem do dostarczenia dokumentacji niezbędnej dla podpisania umowy, na którą składają się:

- 1) zaświadczenie wystawione przez bank, zawierające dane dotyczące rachunku/-ów lub subkonta bankowego Wnioskodawcy utworzonego na potrzeby realizacji projektu; zaświadczenie lub dokument równoważny przyjęty w praktyce banku powinien być podpisany w sposób czytelny (wraz z pieczętką imienną) przez osobę lub osoby upoważnione do dysponowania rachunkiem;
- 2) dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania Wnioskodawcy (w przypadku kiedy zmieniły się w stosunku do tych przekazanych z wnioskiem);

17.2. Podpisywanie umów na podstawie złożonego do konkursu wniosku oraz wzoru umowy, który stanowi załącznik nr 5 do Regulaminu, odbywać się będzie w terminach uzgodnionych z sekretarzem Konkursu, po złożeniu przez Wnioskodawcę kompletnej dokumentacji niezbędnej do zawarcia umowy.

17.3. Umowa o udzielenie dotacji podpisywana jest ze strony Ministra Rozwoju w jego imieniu przez osobę do tego umocowaną, w trzech egzemplarzach.

XVIII. System płatności

18.1. Dotacja będzie przekazywana w transzach. Wartość i liczba transz zostanie ustalona indywidualnie dla każdego projektu, na podstawie harmonogramu realizacji projektu zawartego w szczegółowym budżecie projektu, który stanowić będzie załącznik do wniosku o udzielenie dotacji. Wartość ostatniej transzy nie może być mniejsza niż 10% wartości przyznanej dotacji.

18.2. MFiPR zastrzega sobie prawo wstrzymania wypłaty kolejnych transz dotacji w przypadku wystąpienia w projekcie nieprawidłowości lub znaczącego przesunięcia w harmonogramie realizacji projektu, do czasu usunięcia nieprawidłowości lub uzgodnienia nowego harmonogramu realizacji projektu.

18.3. Wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej części dotacji na warunkach określonych w umowie zawartej zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do Regulaminu.

XIX. Postanowienia końcowe

19.1. Złożenie fiszki (w I etapie)/wniosku (w II etapie) w Konkursie jest równoznaczne z akceptacją Regulaminu konkursu dotacji.

19.2. Wnioskodawca realizujący projekt zobowiązany będzie, na podstawie zawartej umowy dotacji, do:

- 1) przekazywania na prośbę MFiPR materiałów z realizowanego projektu;
- 2) zapewnienia możliwości uczestnictwa przedstawicieli MFiPR w wydarzeniach będących częścią projektu (np. konferencjach);
- 3) zapewnienia MFiPR możliwości umieszczenia linku do strony projektu;
- 4) zapewnienia możliwości wykorzystywania przez MFiPR logo Wnioskodawcy na potrzeby informacyjne i promocyjne związane z realizowanym projektem.

19.3. Złożenie wniosku jest równoznaczne ze zgodą na wykorzystywanie i publikowanie przez MFiPR danych Wnioskodawców w celach związanych z realizacją Konkursu.

19.4. Realizacja projektu w ramach Konkursu jest równoznaczna z wyrażeniem zgody na wykorzystywanie rezultatów projektu przez MFiPR na warunkach określonych w umowie dotacji.

19.5. Nadsyłane formularze wniosków o przyznanie dotacji wraz z załącznikami nie będą zwracane.

19.6. Zapytania można zgłaszać faksem lub pocztą elektroniczną na poniżej podany numer i adres, podając w temacie *Human Smart Cities*; **konkursdotacji.popt@mfiipr.gov.pl**, faks: **22 273 89 13**.

19.7. Odpowiedzi na pytania skierowane w sprawie konkursu będą publikowane sukcesywnie na stronie internetowej www.popt.gov.pl.

Załączniki:

1. Formularz fiszki projektowej.
2. Formularz wniosku o przyznanie dotacji (koncepcji projektu).
3. Karty oceny fiszki
 - a) formalna,
 - b) merytoryczna
4. Karty oceny wniosku o przyznanie dotacji
 - a) formalna,
 - b) merytoryczna
5. Wzór umowy o udzielenie dotacji.
6. Wzór sprawozdania z realizacji projektu.
7. Regulamin Pracy Komisji Konkursowej.